

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

De anul nou

De câteori se sfârșește un an și începe un altul, ne simțim mânați de sufletul nostru să ne ridicăm din vârtoarea clipei și să privim în ansamblu peste viață, peste rostul ei. Simțim cu toții adevărat un impuls filosofic, o sete adâncă de a înțelege hieroglifa aceea care e viața noastră și a lumii și pe care o desemnăm treptat cu nervii și pasiunile noastre.

În învălmășagul de sentimente cari cerșesc vieții o înțelegere în prag de an nou, desprindem destul de lămurit fiorul unei temeri eschatologice. Fiecare sfârșit de an schițează magic sfârșitul din urmă. Ultimele zile și ultimele ceasuri ale anului vechi par o imputinare de respirație, o lunecare fatală spre marginea de unde urmează căderea fulgerătoare în gol, în afundul fără timp al misterioasei morți. Fiecare sfârșit de an e ca un semnal al sfârșitului din urmă, ca o repetiție, de mai multe ori reluată, a actului de încheiere a vieții istorice. Și niciodată nu ne putem păstra calmul unor simpli privitori, ci ne simțim antrenați în acest mers al timpului spre sfârșitul lui sigur.

Iar sfârșitul acesta simțim că este una cu ceasul marilor răspunderi. La capătul drumului ne așteaptă Cel care are autoritatea să ceară socoteală de tot ce am făcut. Și teama noastră de sfârșit se dublează prin teama de întrebările ce ni se vor pune. Sfârșitul vieții în timp nu ne-ar îngrijora atât de mult dacă ar echivala doar cu trecerea simplă într-o altă formă de existență, sau cu o topire a noastră în nimic. Ne înfricoșează pentru că vom fi siliți să ne recunoaștem tot trecutul ca al nostru, pentru că ne vom trezi cu el în brațe ca o povară, ca un stigmat pentru veșnicie. Cât trăim pe pământ mai putem uita de trecutul neplăcut, de faptele ratate și nevrednice, ne mai putem înșela cu iluzia că ce-a trecut a trecut și de acum începem o altă viață curată, onorabilă, neafectată de trecutul dezagreabil amintirii.

Cât trăim pe pământ mai putem scăpa măcar prin iluzie de povara timpului ireversibil, oricât ar fi de paradoxal acest lucru. Dar în viața de dincolo de bara pământeană vom simți cât de absolut ne domină retroactiv timpul petrecut aici. Abia atunci vom vedea ce însemnătate grozavă a avut fiecare moment de aici, cât de fatal și de veșnic influențează în bine sau în rău fiecare clipă a vieții omenești asupra conștiinței, asupra stării noastre.

Timpul însuși, cu toate milioanele lui de clipe cari ne-au fost hărăzite pentru a le trăi, va fi marto-

rul decisiv care va determina judecata noastră și sentința cu eficacitate veșnică. Orice clipă murdărită de gândirea și făptuirea noastră va veni acuzându-ne și așezându-se chinuitor înaintea privirii noastre. Și orice clipă lăsată goală prin absența eforturilor noastre de a o umplea cu un conținut curat, se va plânge că a fost disprețuită, că i s'a ratat existența, că a fost creată zadarnic de Dumnezeu pentru noi.

Nici o concepție despre lume nu dă atâta valoare fiecărei clipe ca creștinismul. Nu fugind din timp, fie prin stări de dulce farniente, fie prin extazuri gratuite, ne mântuim, ci folosind în senzul nobil la maximum fiecare clipă. Timpul e ogorul pus la dispoziția noastră pentru a-l umplea de roadele eforturilor noastre frumoase. Nu arareori auzim pe câte cineva anulând printr-o vorbă toată magnifică strădanie a câte unei mari personalități sau justificându-și lenea proprie cu flexia că și așa totul trece și fiecare om sfârșește murind. Nimic nu e mai greșit. Ceeace a realizat sau a făcut odată cineva nu mai trece; are ecou etern.

A trecut însă ocazia de-ați influența soarta eternă în bine, dacă n'ai folosit scurta clipă care a trecut. Să ne doară trecerea clipelor, nu să ne lase indiferenți. Să ne doară însă nu pentru simplul fapt că trec, ci pentru faptul că așa scurte și ireversibile cum sunt ne pecetluiesc pentru veșnicie soarta.

De aceea să nu privim dormitând trecerea clipelor, eventual bu-

curându-ne că trec, ci să stăm în calea lor înarmați cu toată trezvia minții, folosind pe fiecare cât se poate mai bine în împrejurările date. Dictionul lui Horațiu: „Carpe diem“ nu are nicăiri o rezonanță mai gravă și mai imperativă ca într-o conștiință de creștin. «Folosește momentul», dar nu pentru a-i stoarce o plăcere pământească și trecătoare, ci pentru a-l umplea cu o nobilă faptă sau gând care va influența veșnic soarta ta. „Folosește momentul“ căci are însemnătate eternă. Există un oportunism creștin, cel mai presant, cel mai puternic argumentat. Nu lăsa clipa să treacă neobservată pe lângă tine, „nu fura timpul, că e păcat de Dumnezeu“.

Nu nepăsare, desinteresare și dispreț de timp, de actualitate, ne recomandă creștinismul, ci atenție la fiecare clipă, trăire în timp după voia lui Dumnezeu. Nu retragere din vârtejul vieții actuale și întoarcere dela problemele pe cari ni le pune timpul cerându-ne răspuns prin gând și faptă, ci îmbrățișare a acestei vieți în duhul creștin, în conștiința că stăm sub ochiul poruncitor al lui Dumnezeu.

Să intrăm în anul nou cu de- viza: activism intenț, prin gând și faptă, căci activismul e ancora noastră în timp. Tocmai în momentele când simțim mai mult trecerea timpului — acum cu ocazia sfârșitului de an — în loc să ne lăsăm pradă scepticismului cuprins în întrebarea: la ce bun să te mai străduiești când totul trece?, să ne încordăm voința la luptă, la lucru; căci trec clipele, nu ne-așteaptă, și cu fiecare din ele ni se pecetluiește soarta veșnică într'un fel sau altul.

Dr. D. STĂNILOAE

Ideea socială și tineretul din Germania

Cu adevărat, poporul german străbate o epocă nouă și caracteristică. Împrejurarea aceasta nu mai e o noutate pentru nimeni. Noul spirit german poate fi simțit și cunoscut deci de aproape toată lumea. Dar chipul în care se desfășoară noua viață socială din Germania poate fi observat în toate amănuntele numai la fața locului.

S'ar putea spune că punctul central al revoluției hitleriste rezidă în cuvintele necontestatului ei șef: «Tu nu ești nimic. Poporul tău este totul». Nici o altă expresie n'ar fi în stare a încheia mai scurt și mai plastic noul spirit german. Căci, de fapt, în Germania predomină socialul, colectivitatea, totalitatea. În fața acestora au amuțit ambițiile personale. Toate eforturile individului trebuie să tindă și tind numai spre ridicarea colecti-

vității la un nivel mai înalt, la reclădirea solidarității naționale germane, la gloria neamului și a patriei. Ajutoarele de iarnă, colectele pentru cei lipsiți și rezultatele uimitoare ale acestora, precum și alte multe elemente vin să arate o realitate pilduitoare.

Firește, școala germană nu putea rămânea înafara noului spirit social. Căci ar fi însemnat să nu țină pas cu vremurile și să trăiască mai departe în atmosfera nesănătoasă isvorâtă din războiul mondial. Iar obiectul acestui articol stă tocmai în a arăta noua orientare a educației germane.

În universitate, profesorii — e vorba de studiul pedagogiei — sunt inspirați mult din noul duh social. În cursurile lor se poate observa o ținută protivnică intelectualismului exagerat al veacului trecut și o critică

aproape vehementă împotriva individualismului din veacul al 19-lea. Nu intelectul este cea mai prețioasă latură a ființei omenești, ci ceea ce e moral în aceasta, ceea ce poate da el pentru binele și fericirea colectivității. Nu partea științifică a activității umane trebuie să prevaleze, ci adevărata cultură. Ochii tineretului trebuie ațintiți spre ordine socială, cultură socială, sănătate fizică și morală, dragoste pentru frumosul adevărat și respect pentru ideile religioase. Utimele cuvinte din fraza anterioară își găsesc mult loc în cursurile de pedagogie. Dacă este adevărat că în Germania trăiește o încordare de ordin religios și că regimul național-socialist se străduiește să rezolve cumva greaua problemă bisericească, apoi nu este mai puțin adevărat că pedagogia germană actuală apreciază mult contribuția religiei în formarea morală și socială a viitoare generații. O afirmare contrară poate face numai un om rău intenționat, ori cineva care n'a avut ocazia să vadă și audă lucrurile la izvorul lor autentic. Cum este concepută religiositatea, aceasta este o altă latură și nu încapă între rândurile acestea.

Deosebit de aspru este criticată însă mai ales direcția pedagogică isvorâtă, nu de mult — și care mai trăiește, cu adevărat din nefericire, în unele țări ale Europei — din așa numita psiho-analiză. Respectiva direcție pedagogică, după cum se știe, supralicitează sensualismul, incestuositatea și primitivitatea. Elementele acestea ar sta în subconștientul ființei umane și ar determina absolut toate acțiunile individuale și sociale, iar pedagogia ar avea doar menirea de a domoli numitele porniri, și a le canaliza cumva în bine. Firește, asemenea concepții au tins și mai tind încă să substituie sensualismul întregii noblețe a fapturii noastre, ori chiar să înlocuiască omenescul din noi prin animalitate, prin primitivitatea obscură și nefolositoare. Împotriva vajnicului întemeietor și susținător al numitelor idei — cine e?... — noua direcție pedagogică germană opune o oprește puternică și scoate în relief socialul din om, nobilitatea ființei umane și setea ei după idei sănătoase, cari nu pot avea la temelie o simplă pornire sensuală. În general, despre susținătorii ideilor de mai sus, noua pedagogie conchide astfel: sau că aceștia sunt ei înșiși niște bolnavi și au de gând să molipsească întreaga omenire, sau că sunt ei înșiși niște primitivi și tind să ducă omenirea întreagă în primitivitate.

Dar noul spirit social poate fi desprins chiar și din anunțurile afișate în interiorul universităților și în bibliotecile acestora. Toate întrunirile și festivitățile orânduite acolo arată că e vorba de *amaraderie*. Iar între normele cari amată cum să se folosească biblioteca stă scris în mod special: «Nu scoate din raft, deodată, decât o sigură carte. Gândește că mai sunt și alții cari vreau să citească. Cu-

getă la societatea din jurul tău». Nu spune destul acest anunț?

Nu aş putea scrie ceva deosebit asupra pedagogiei din şcoala secundară germană, căci acolo încă nu am asistat la prea multe prelegeri. Dar pot înfăţişa o icoană a unei şcoli primare. (Desigur, nici şcoala secundară nu poate avea altă ținută). Mă încumet să vorbesc ceva în legătură cu şcoala primară a universităţii din Iena. Ori, mai degrabă, despre şcoala model a distinsului profesor de pedagogie Dr. P. Petersen.

În numita şcoală, întreagă activitatea elevilor se razimă pe spiritul de sociabilitate şi camaraderie frăţească. Pentru a fi cât mai aproape de mediul social, şcoala nu are clase, ci grupuri. Salele de învăţământ nu au bănci, ci măsuţe mobile. Pentru fiecare obiect de învăţământ, sala ia o altă înfăţişare. (Ex.: la religie, elevii orânduiesc scăunelele cât mai asemănător cu cele din biserică evanghelică). Învăţătorul este un prieten mai vârstnic. La intrarea în clasă, elevii dau mâna cu el şi-l întreabă ce mai e nou în popor. Şcolarii se asociază după simpatie şi lucrează în grupuri. Cei mai pricepuţi ajută celor mai puţin ajutaţi, iar învăţătorul intervine numai acolo unde este solicitat. Cei ce pot, pregătesc mâncare pentru camarazii lor şi, la vreme, se hrănesc cu toţii. La începutul fiecărei săptămâni, elevii se întrunesc într-o singură sală, unde trăiesc câteva ore într-o mică societate: cântă, îşi povestesc de prin cărţi şi de pe acasă etc. Sport, înot, etc. — toate se fac în grup. Nu se observă între ei o atitudine arogantă, ori un spirit de clasă socială. Ei ştiu că sunt fiii aceluiaş popor şi că vor avea să conclue armonice în tot restul vieţii.

Nu este apreciat aici în destul noul spirit social german? Dar în chip deosebit trebuie observată şi contopirea întregului tineret şcolar într-o singură organizaţie: tineretul hitlerist. Imbrăcaţi în uniforme speciale, având steagurile lor, muzica lor proprie, comandanţii lor — copiii (şcolari) din Germania, întovărăşiţi de dascăli, se întrunesc, săptămânal, la educaţie colectivă. Sunt de invidiat pentru disciplina în care fac totul şi pentru camaraderia care domneşte între ei. Când i-am văzut mai întâi mereu ocupaţi mi-am făcut o idee greşită. Imi închipueam că micuţii

aceştia nu au destulă vreme pentru joc şi sburdălnicii. Dar realitatea stă în aceea, că ei găsesc o adevărată recreaţie în exerciţiile colective. Ei se simt de pe acum făcând parte din fiinţa naţiunii lor şi de aceea manifestează numai mândrie şi curaj. Ei se simt de acum în slujba patriei, în slujba colectivităţii germane şi aceasta le e de ajuns.

Iată, dar, aspectul unei tinerimi care merge pe drum sigur. Iată noul câmp de activitate al pedagogiei şi şcolii germane: binele social, colectivitatea naţională. Iată şi o apreciere a omenescului din noi şi o înăbuşire a tendinţelor destrămoătoare. Prin cultivarea colectivităţii naţionale, prin întărirea acestei realităţi etnice se poate, desigur, merge la o însănătoşire a întregii societăţi umane. Ceeace stă însă în contradicţie cu prea sarbădul «pacifism» universal şi cu «înfrăţirea popoarelor», dar concordă cu ideea creştină despre realitatea naţiunii şi a rolului ei în viaţa omenirii.

Iena (Germania), Dec. 1937.

D. CĂLUGĂR

Abonaţi organul naţional-bisericesc TELEGRAFUL ROMÂN

Invităm iubii noştri cetitori şi abonaţi ca, în cercul cunoaşterii şi prietenilor cari se interesează mai dinadins de organe de publicitate naţionale şi bisericesti, să stăruiască spre răspândirea vechiului nostru ziar, întemeiat în 1853 de Şaguna.

Telegraful Român, sprijinit de condeie încercate şi viguroase, va contribui şi mai departe, cu articole, informaţii, note, de interes general, la desăvârşirea muncii necurmte ce o poartă pentru neam şi biserică.

Abonamentele se fac prin mandat poştal, adresat către:

Administraţia Telegrafului Român, Sibiu.

Rugăm a se scrie legibil: numele abonatului şi locuinţa sa.

Redacţia şi Administraţia Telegrafului Român

C. preoţi să stea în fruntea mişcării

Oastea Domnului

Dar trebuie să ne aşteptăm şi la obiecţiuni.

Mi se poate spune: „Cum băgam de seamă smerenia însemnează să te fii ceva mai puţin decât eşti; atunci cum se împacă aceasta cu demnitatea? Este o demnitate în om, la care nu putem renunţa”.

Înainte de a răspunde vreau să ne lămurim iarăş. Ce este demnitatea?

Un vâstar de acum 60 de ani al familiei princiere austriace Windischgrätz la o masă de gală (întâmplarea mi-a povestit-o o martoră) a rostit un toast, în care între altele a spus şi următoarele cuvinte: „Omul începe numai dele nobil în sus; în jos nu sunt decât dobitoace”. Cu ce îşi motiva această afirmaţie şi atitudine? Cu demnitatea! Cu tot cultul demnităţii sui generis, un alt vâstar al acelei familii acum vre-o 16—17 ani nu s'a sfiit să falsifice franci francezi! Un creştin adevărat, un smerit, chiar prinţ de era, n'o făcea nici pe una, nici pe alta. Ca Windischgrätz-ii ne sfidează unul cu averea, altul cu rangul, altul cu titlurile, altul cu pregătirea, altul cu originea, cu neamurile, altul cu frumseţea şi chiar cu virtutea, încât par nişte păgâni din vechea anticitate treziţi acum pe lume, cari n'au auzit şi nu pot înţelege ce e smerenia. Toţi îşi motivează felul de a se purta cu demnitatea. Îngăduiţi-mi să-i zic pe adevăratul ei nume: *trufie*, trufie otrăvitoare, care a înveninat viaţa multora, şi care-i face pe oameni atâta de antipatici, de nesuferi!

Oare îţi cere, iubite creştine, legea ta să te lapezi de tine însuşi, să te dispreţueşti astfel, încât să ajungi o bucată de hârtie mototolită călcată de toţi în picioare în noroiul străzii? Aceasta ar însemna să renunţi la demnitate. Arătaţi-mi o învăţătură religioasă sau filosofică, care să te îndemne mai mult decât creştinismul să stai mai lângă Domnul, deci la mai mare înălţime morală. Creştinismul smerit, dacă se socoteşte cu un deget mai mic decât este în realitate, nu uită niciodată de demnitate,

care după doctrina lui şi exemplele ce i s'au dat, însemnează *exacta ta preţuire*, dar fără a jigni pe altul şi fără a pretinde să fi-o dea cu de-a sila în o măsură oarecare, căci „ce e mai mult decât aceasta, dela cel viclean este”.

Smerenie nu însemnează abdicare dela demnitate, ci grije de a nu cădea niciodată din mărirea de fiu al lui Dumnezeu. Atât şi nimic mai mult. Restul e titlul lucrului sau însuşi lucrul ce ai de împlinit pe lume. Repet, nu e abdicare, ci dimpotrivă o corectă şi binefăcătoare cultivare şi întrebuinţare a demnităţii.

Fiindcă a propovedit şi a practicat virtutea smereniei, în numele demnităţii, al civilizaţiei şi al culturii create de el, — ce paradox! — e numit *religie pentru sclavi*. Religie pentru sclavi? Singura care a putut desfiinţa sclavajul? Ce neînţelegere! Ce nesocotire! Sclavii Romei au ajuns mai sus pe scara demnităţii şi a moralităţii decât a cesarii ei, şi mai tari decât toţi puternicii puternicei împărăţii laolaltă, tocmai prin puterea smereniei şi a roadelor ei, la care i-a deprins creştinismul, salvatorul culturii antice în ce avea ea bun. Doar smerenia creştină ca virtute însemnează muncă titanică de disciplinare interioară, de supunere liber voită şi consimţită voinţii celei mai supreme, în slujba câtră cel mai frumos ideal, care s'a dat vreodată pământului! Prin ea se ajunge la înnoirea omului, fără de care nimic nu se face cu oricâte reforme sgomotoase de alt ordin am veni, nu prin trufia, care naşte violenţa cu mii de chipuri, la infinit, ca două oglinzi plane paralele puse faţă în faţă imaginea cuiva, ca trufia care naşte *vendetta* ce nu se mai curmă în veac. „Cer nou şi pământ nou”, aceasta a adus-o smerenia Domnului şi smerenia creştinilor, şi aceasta o doreşte omenirea.

Căci nu prin trufie au ajuns albi să stea în fruntea oamenilor. Şi a sta în frunte nu aparţin rasei, nici nu e un rod al ei, ci al forţelor creatoare interioare, pe cari

Ecoul colindelor...

Sunt nenumărate drumurile cari duc la adevărurile cu respiraţie efemeră şi fiecare din ele are ispititoare arabe-scuri. Dar e unul singur drumul care duce la adevărul absolut şi mersul lui e fără de abatere: drumul Betleemului. Drumul magilor şi al păstorilor. Drumul tuturor creştinilor din cele douăzeci de veacuri de creştinism. Drumul copiilor cari colindă patetic şi evocator, în cădere-a fulgilor de nea. Şi drumul nostru, al acelor cari nu mai colindăm.

Naşterea Mântuitorului în Betleemul Iudeii a însemnat fără 'ndoială suprema revelare şi cunoaştere a lui Dumnezeu. Iar Evanghelia Sa a deschis omului nu simple şi discrete orizonturi metafizice, ci însuşi făgaşul deplinei restauraţii spirituale, cu verzi şi odihnitoare figuri-înşi, cu pervazul iluminat al veşniciei.

Evanghelia Domnului e fântâna afundă ca oceanul, e mina insondabilă din care-şi extrage seva lui neperitoare, sufletul omului. Arşiţa sufletelor noastre n'o putem potoli decât la izvoarele curate şi înviorătoare ale sfintei Evanghelii. În calea vieţii noastre nu găsim popasuri mai ziditoare de suflet, nu găsim ostroave mai senine şi mai pline de lumina cea nemişcată a cerului decât învăţăturile cuprinse în sfânta Evanghelie. Răsadul idealurilor eterne îl găsim în această Carte a Cărilor, care spintecă veacurile cu adevărurile ei biruitoare. În ea găsim îndemnuri calde şi călăuzire fără greş către o viaţă mai bună şi către fericirea după care veşnic înselează sufletele noastre. În ea aflăm alinare pentru toate durerile şi pentru toate sentinţele dure ale vieţii noastre. Iar când deşarte şi pământeste preocupări ne întunecă zarea cerului şi viaţa cotidiană, ne condamnă atât de fără milă la platitudine şi inutilă istovire, în Cuvântul Mântuitorului nostru Isus Hristos, aflăm întărire, împăcare şi reculegere. În stea dezolantă a sufletului nostru, Cuvântul lui Dumnezeu e «izvorul de apă sălătoare întru viaţa veşnică». Izvor răcoritor, cu paşişti înflorite, cu apă vie şi nestricătoare. Toate acele sibiline dedesupturi cari alcătuiesc marea şi întunecata simfonie a vieţii noastre, pot să primească deslegarea definitivă abia atunci când ne-am aplecat ochii sufletului nostru pe paginile sfintei Evanghelii, ca să descifrăm din ele, într'un moment de supremă luciditate spirituală, adevărurile pe cari trebuie să ne clădim destinul nostru omenesc.

Hristos s'a născut în ieslea din Betleemul Iudeii. Şi bate la fereastra sufletului nostru, pentru harică sălăşuire. «Stau la uşă şi bat», spune Sf. Scriptură. Această bătaie tainică şi revelatoare îţi aduce aminte şi de data asta că firul timpului se va rupe cândva şi pentru tine şi necunoscuturile spre cari te vor purta paşii tăi de mână te invită stăruitor să te opreşti şi să ascuţi chemarea divină, chemarea Fruncului Isus ce s'a născut în ieslea din peştera Betleemului şi cere să-L laşi să se nască în chip mistic şi în ieslea sufletului tău.

— Opreşte-te!

Nu vei găsi nicăieri în altă parte merinde duhovnicească mai sănătoasă şi mai plină de viaţă decât aceia pe care ţi-o îmbie Evanghelia Domnului prin Biserica Sa şi prin slujitorii Săi. Iar dacă te-ai oprit şi trăeşti în conul de lumină neapuşă al învăţăturilor evanghelice, lasă-ţi sufletul să respire năvalnic, cu nădejdea profundă de a se ridică tot mai sus, la cerul din care purcede. Sufletul tău să fie harfă providenţială de cântare şi vâpae cerească. Nu ajunge să-ţi faci un vad timid spre inima cerului. Nu ajunge să te găseşti pe linia concepţiilor de viaţă dela care nimic şi nimeni nu te mai poate abate. Pe linia supremelor şi adevăratelor regăsiri sufleteşti. Sufletele cari şi-au găsit făgaşul lor mântuitor, făgaşul renaşterii lor, trebuie să cunoască revărsările puternice de viaţă, să fie lavă fierbinte, să trăiască fiorul marilor înălţări spre tările de azur. Sufletul care trăeşte în umbra sfinţelor altare, trebuie să cunoască iureşul neptunic spre înalturile cerului şi să poarte, în fiecare fibră, roua lui dumnezească, să cunoască încordările intense şi ardoarea de fiecare clipă de a se încadra în transcendent, în veşnicie. Să vibreze puternic şi să se rigice transfigurat spre culmile de lumină albă a dumnezeirii...

V. Sămărtinean

Nr. 11.931—1937.

Comunicare

Se aduce la cunoştinţă, că erezii după Păr. Isaia Popa din Ocna-Sibiului, decedat la 26 Noemvrie 1937, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoţesc au primit dela Cassa arhidiecezană din Sibiu, în numerar, fără nici o reţinere, ajutorul de Lei 40.000.

Sibiu, din şedinţa secţiei economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 21 Decembrie 1937.

Consiliul arhiepiscopesc

* FOIŞOARA *

Despre smerenie

de Prof. GH. MAIOR, profesor

Iar pentru totalitate aduce armonia, mult dorită armonie dintre societate şi individ şi dintre acesta şi societate. Când toţi oamenii ar fi smeriţi, am vedea sălăşluindu-se pe pământ o mai dreaptă preţuire a celor dumnezeşti şi a celor vrednice de laudă făptuite de oameni, am vedea şi o mai exactă preţuire a fiecărui om ca făptură a lui Dumnezeu, şi am vedea sălăşluindu-se şi rodind pe pământ pacea care creşte din lăuntru oamenilor, şi bunavoirea prin adevărul şi dreptatea, cari ar trăi viu între muritori.

Iată cum în locul ucigătoareii trufii cu cortegiul ei de curtezani macabri pe pământ ar domni binele, binele omului singuratic şi al mulţimii, binele după care oftăm atât de mult şi de care un duh hain ne depărtează mereu.

Intr'adevăr binele, decât s'au bucurat fiii pământului, l-au dobândit numai prin munca celor smeriţi, pe când răul, — şi vai cât rău! — l-au adus cei trufaşi. Certurile, desbinările, răboaietele, distrugerile, ura cu tot veninul ei ucigător, sunt opera celor îngâmfăţi. Pe când şcoala pentru cei mulţi, orfelinele, azilele spitalele, operele de binefacere, de mari creaţii, sunt rezultatul muncii unui smerit sf. Vasile cel Mare, a unui anonim călugăr, sau a unui muritor crezut de rând şi care n'avea un cuib, n'avea o haină sau o bucată de pâine pentru el şi pentru familie.

Cred că sânt roade, cari o arată atâta de folositoare şi de necesară şi de dorită, încât nu ne putem lipsi de ea nici azi, şi ar merita să o cultivăm.

Colecta I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae

Publicăm mai jos sumele colectate personal de I. P. S. Sa dela mai multe familii fruntașe din Sibiu pentru ajutorarea săracilor de sărbători. Fapta I. P. S. Sale care s'a făcut reprezentantul săracilor, umblând să strângă milostenie pe seama lor, a stârnit un imens ecou în opinia publică sibiană care știe să aprecieze măreția sufletească a unui astfel de act.

Trăim vremuri cari ne cer să ne trezim la virtuțile slujitorilor Bisericii din primele timpuri creștine.

I. P. S. Sa a dat semnalul. Să-l urmăm frați întru preoție!

Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu 20.000 lei. Prefectura județului Sibiu 3000 lei. Câte 2000 lei: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, Prefectul Nic. Regman, Banca Românească, Banca Albina, Societatea de gaz metan. Câte 1000 lei: Banca centrală pentru industrie și comerț, Banca Oașia, Dr. O. Filipescu, Anastasiu Boiu, Dr. Gh. Preda, Maria C. Brediceanu, Paraschiva Floașiu, Prima ardeleană soc. de asigurare, Ioan Cioran. Câte 700 lei: Dr. N. Ittu. Câte 600 lei: Dr. N. Vecerdea. Câte 500 lei: P. S. Sa arhieru-vicar Vasile, Catinca Bârseanu, Dr. N. Comșa, Dr. L. Borcia, Dr. I. Beu, I. Ciolan, Liviu Crăciunaș, Dr. I. Răchițan, Ilie Șteflea, Dr. G. Dubleșiu, Dr. E. Piso. Câte 300 lei: Ion Vătășianu, I. Sandu, D. Andronic, Dr. N. Cristea, Dr. L. Blaga, Dr. C. Manta. Câte 250 lei: Dr. I. Muștu, Eug. Comșa. Câte 200 lei: Dr. I. Dordea, Dr. M. Veliciu, Constantin Popp, D. Sârbu. Câte 100 lei: Dr. Fl. Vilt, Dr. E. Roșca, Valeriu Natanail. — Afară de aceste contribuiri s'au mai făcut pe lista de colectă a „Milei creștine“.

I. P. S. Nicodim mitropolitul Moldovei, a fost sărbătorit la Iași într'un cadru impresionant de ziua onomastică a I. P. S. Sale, a doua zi de Crăciun. Au vorbit cu această ocazie P. S. episcop Cosma al Dunării de jos, prof. I. D. Ștefănescu dela Facultatea de teologie din Chișinău, primarul orașului Oscar Racoviță ș. a.

Dumnezeu să-L țină pe vrednicul și învățatul ierarh al Moldovei încă mulți ani.

Organizați Reuniuni de femei

le-a educat și dirijat creștinismul, desființatorul sclavajului, pe care filosofia antică și modernă și trufia celor de azi l-au creat și îl crează mereu sub numiri diferite, încercând să-l împună din nou cu forța. Deci cum poate fi numit: religie pentru sclavi? Vai cum se joacă oamenii cu cuvintele și cu jocul lor dărâma sufletele!

Tocmai smerența ne obligă să acceptăm și acest atribut peiorativ, pe care ni-l aruncă neopăgânismul, ca memento că mai sunt sclavi și stăpâni cari trebuiesc îndumnezeiți, încreștinați și înălțați!

Un creștin însă este al lui Hristos! Nu poate face decât ce i-a poruncit Hristos! El n'a propovădit trufia și cel ce-l urmează nu poate vorbi ca păgânii despre religia Lui! Nu poate admite falsificarea învățaturii Lui și încă în numele Domnului, cum încearcă unii! Dacă cei vechi, greco-romanii, n'au cunoscut-o și când li s'a arătat ce e n'au înțeles-o, păcat nu au, cei de azi nu mai au justificare, păcatul lor rămâne.

Un creștin adevărat știe, că smerența stă la baza vieții morale, că ea trebuie cultivată și practică cum ne-a învățat Stăpânul nostru și sf. apostoli, și sf. mucenici, și sf. părinți și toată floarea creștinilor pentru rodurile ei, pentru binefacerile ei atât de mari ce le revărsă peste individ și peste obște deopotrivă, și nu va renunța la ea, oricât critici i s'ar aduce și oricât de rari vor fi celce o practică în jurul lui, fiindcă mai știe și de ce e capabil cel trufaș și de ce e capabil cel smerit, și știe ce atitudine are unul, și ce atitudine altul în fața vieții și a problemelor ei.

Știe, că trufașul se socotește pe sine mai mare, și că nu există fiară mai rea decât omul care se crede atotputernic și deține o fărâma de putere peste altul, pe când smeritul ține mai mare pe Dumnezeu; trufașul nu cunoaște decât de silă lege afară de sine, iar smeritul la legea Domnului cugetă ziua și noaptea; trufașul nu se vede

Actualitatea naționalismului lui Aurel C. Popovici

În preajma anului 1910, o mare primejdie amenința sufletul românesc din Capitală.

Niște „români moderni“ de pe acea vreme, cu o spoială de civilizație importată din țările apusene, răspândeau, prin foile românești, ideile democratice străine de sufletul neamului românesc.

Un profesor universitar avu chiar îndrăzneala să spună că „a pomeni de Dumnezeu, este semnul celei mai crase ignoranțe“...

Sufletul românesc era deci în mare primejdie. Bunul Dumnezeu care a purtat totdeauna grijă de neamul nostru, i-a dat și pentru ceasul acela, de grea încercare, pe un adevărat povățuitor care avea să-i arate drumul cel drept. Este bănățeanul Aurel C. Popovici, neînfricat luptător naționalist. Cartea sa «*Naționalism sau democrație*» este un bun răspuns la adresa pretinșilor naționaliști, pe care el îi numește „români moderni“.

Ne oprim puțin, în rândurile următoare, asupra câtorva idei cuprinse în cartea pomenită mai sus, ele sânt potrivite și pentru vremea de azi.

În prima parte a lucrării sale, autorul face o motivată critică a civilizației cosmopolite, — marfă de import, de care noi nu aveam nevoie. Democrația venită din apus este retrogradă. Noi ca popor tânăr, avem o menire în această lume, de a crea o cultură. Viața unui popor nu începe decât cu începuturile lui de cultură. Cultura unui popor e cultul său, pentru idealurile sale naționale“ (p. 19).

Numai prin cultură se pune temelie tare unui neam. Ea înobilează sufletul omului și-l curățește de patimi. Numai în sufletul curat și simțitor încolțește adevăratul patriotism. „Vei fi patriot cu atât mai mare, cu cât sufletul tău va fi mai simțitor și mai curat“ (pag. 31).

La baza culturii adevărate stă credința în Dumnezeu. Credința trebuie să fie o condițiune organică a întregii culturi omenești.

În viața unei națiuni, trebuie să domnească moralitatea. „Numai în caractere puternice, prin moralitatea lor, bate o inimă patriotică, sălășluiește adevărata dragoste de neam“ (pag. 65). Pentru un popor moralitatea lui e mai mult decât o condiție de dezvoltare; este o condiție de existență. Pe scara istoriei și a vieții, popoarele se

înălță sau decad, înving sau sânt învinse după cum și-au îmbogățit sau săcăuit comora moralității lor ereditare.

Pentru întărirea moralității în sufletele tinere, școala are menirea de a crește caractere tari, care să poată înfrunta valorile patimilor vieții. Și acest lucru se poate realiza prin adevărați educatori cari trebuiesc aleși „cu o patriotică lepădare de sine“. Profesorii, nu programele formează sufletele ce li se încredințează.

Credința în Dumnezeu, moralitatea, educația aleasă sânt bazele adevăratului naționalism conștient de menirea lui în lume.

Naționalismul e credința fără rezerve, fără discuții. E o credință de stâncă în rostul adânc al Statului, al religiei, al moravurilor și obiceiurilor naționale bune; în destoinicia, în aptitudinile de cultură, în menirea și viitorul unui neam.

Naționalitatea unui popor e rangul pe care-l ocupă el în lume, felul său de a fi în concertul lumii.

Viața normală a unei națiuni n'are nevoie de multe partide care să se lupte între ele. Pot exista două: unul să-i zicem conservator care să păstreze moștenirea din trecut, altul liberal care să reprezinte schimbările necesare vremii, totdeauna cu gândul de a întări caracterul național în popor.

Aceste câteva idei am ținut să le scot azi la iveală din cartea lui A. C. Popovici. Lupta cu ideile democratice se afirmă și astăzi, poate mai mult ca oricând. Pentru stârpirea acestei plăgi străine de sufletul neamului nostru, naționalismul lui A. C. Popovici ne dă soluții salvatoare. Rămâne să-l aplicăm și-i vom vedea roadele.

D. Popescu

Consistorul mitropolitan. În ziua de 14 Decembrie 1937 Consistorul mitropolitan a ținut ședințe sub președinția I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae al Ardealului, luând parte la ședințe PP, SS, LL. Episcopii Vasile al Caransebeșului, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae al Orăzii, P. S. Sa arhieru-vicar Vasile Rășinăreanu, și membrii din cler Dr. George Proca, Tr. Scorobef, Romul Ancușă, Dr. Vasile Bologa, Traian Petrișor, Em. Cioran, Gheorghe Maior și membri mirenii: Dr. Gh. Dobrin, Dr. N. Comșa, Dr. Lucian Borcia și Ioan Sandu.

Chestiunile puse în discuție au fost referate de către referenții Traian Petrișor și Dr. Lucian Borcia.

În ședințele secțiunilor unite, a secției administrativ-bisericești, a secției

culturale și cea economică s'a rezolvat chestiuni cu caracter general, cum este modificarea Regulamentului pentru parohii, s'au luat la cunoștință raportul Reprezentanței fundațiunii Gojdu cu privire la încheierea tratatelor referitoare la această fundațiune, și s'au rezolvat multe chestiuni de ordin personal ajunse în deliberarea acestui for de apel și recurs.

Guvernul O. Goga

Neobținând majoritatea în Cameră guvernul dlui Gh. Tătărescu demisionează. S'a constituit un nou guvern, prezidat de dl Octavian Goga.

Lista nouilor miniștri este următoarea: Octavian Goga, Președintele consiliului de miniștri.

Gen. Ion Antonescu, ministrul apărării. Istrate Micescu, ministrul afacerilor străine.

Armand Călinescu, ministru de interne. Ion Petrovici, ministrul Educației Naționale.

Eugen Savu, ministrul finanțelor. Ion Gigurtu, ministrul industriei și Comerțului.

Virgil Potârca, ministrul agriculturii. Stan Ghișescu, ministrul cooperăției. Rădulescu-Mehedinți, ministrul justiției.

Radu Irimescu, ministrul aerului și marinei.

Ion Lupas, ministrul cultelor și artelor. Gheorghe Cuza, ministrul muncii.

Dr. I. Banu, ministrul sănătății, și A. C. Cuza, ministru fără portofoliu. Noii subsecretari de stat sunt:

Dnii Alexandru Hodoș, Președinția Consiliului.

Țilică Ioanid și Dinu Simian, Ministerul de Interne.

Lucian Blaga și Leon Scridon la Externe.

Arhitect I. D. Enescu la Finanțe.

Prof. I. G. Savin la Instrucție.

General Glatz și General Teodorescu, Ministerul Apărării Naționale.

Un pătrar de veac. *Primum numărul festiv al revistei bisericești și didactice Viitorul de sub direcția venerabilului profesor D. G. Bozoianu. Cu acest număr, din Decembrie 1937, revista își încheie 25 ani de apariție. Numeroși colaboratori au finit de cuviință să aducă omagii de recunoștință conducătorului revistei Viitorul.*

nicicând pe sine, ci numai pe altul când greșește, dar niciodată când face bine, pe când smeritul se socotește cel mai mic și cel mai neînsemnat chiar când face un lucru mare și crede capabil totdeauna pe altul să facă ceva și mai de seamă ca el, și când cineva greșește și dă de rău se întristează, iar când acela dă de bine se bucură ca un copil; trufașul totdeauna jignește, umilește, nedreptățește smeritul mângâie, îmbărbătează, înălță; trufașul cu un pumn de știință, cu o haină după ultima modă, cu o duzină de acțiuni socotește pe toți ceilalți vrednici de dispreț pentru „prostia“ lor, pe când smeritul având știința lumii, cunoaște și recunoaște, că nu știe decât puțin, că toată știința și înțelepciunea este dela Dumnezeu, și că nici un om n'o poate avea pe toată, și de aceea el nu poate disprețui pe nimeni, decât cel mult compătimi pe cel trufaș; trufașul se laudă chiar cu credința și va face șgomot prin piețe cu ea, iar smeritul de ar avea cât să mute și munții nu se va lauda decât cu neputințele sale; trufașul, chiar când are ocupația cea mai modestă, așteaptă ca toată lumea să i se închine și să-i slujească, pe când smeritul, având rangul cel mai mare și slujba cea mai aleasă, înțelege că trebuie să sară în ajutorul tuturor, tuturor să slujească, să se facă tuturor toate pentru a-i înălța la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu; trufașul nu poate suferi sfatul și părerea altora, smeritul socotește, că dela toți are ceva de învățat și se desăvârșește mereu; și în vreme ce trufașul sare ca mușcat de șarpe și se răsbună amar pe celce ar cuteza să zică o vorbă rea despre el, smeritul știe alege răutatea, care nu-l atinge, din partea de adevăr din vorba cuiva despre el și de aceea ține seamă, dar nu pentru a se mânia pe semenul său, nu pentru a se răsbuna, ci pentru a se îndrepta, de aceea nu se supără pe „vrășmașii“ lui, cum face cel trufaș, ci îi prețuiește ca pe niște trimiși ai lui Dumnezeu să-l controleze și să-l ajute să-și cunoască

și îndrepteze greșelile. Cu un cuvânt știe, că trufașul este piedecă la realizarea binelui între oameni, pe când smeritul cel ce-l ajută să vie și să lucreze, să înobileze și să înălțe, și nu va asculta și nu va urma decât pe cel ce îl îndeamnă să rămâie lângă Domnul și lângă smerența Lui care ridică pe om și omenirea până la cer.

Și mai știe, că această extraordinară putere regulatoare a vieții creștinești se dobândește anevoie, prin exercițiu de voință îndelungat, cu post, deci prin înfrângere multă și rugăciune, prin profundă meditare și mai ales prin perfectă identificare cu Celce s'a smerit pe sine până la a lua firea noastră și până la moarte, și încă ce moarte! — moarte pe cruce!!

De aceea, acest cuvânt fără pretenție cu bună voință atrage atenția celor ce din neștiință sau din îndemn greșit înclină să disprețuiescă virtutea smerenței, să nu-i uite binefacerile, ci să caute să o câștige, să o poseadă, să o trăiască, ca să-i înțeleagă prin proprie experiență ce putere și ce valoare are, chiar de n'ar mai găsi-o practică și intrupată la nimeni în jurul său, cum se întâmplă azi și când din lipsa ei e atâta rău pe lume.

Iar pe tot creștinul îl îndeamnă să nu uite că smerența stă la baza credinței lui și că fără de ea încetează de-a mai fi creștin. De aceea zi de zi să facă ceva pentru ea; dacă altceva nu poate, măcar să se roage cu cel mai smerit dintre semenii noștri, cu sf. Efirem Sirul, cum o facam noi acuma:

„Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăvirii, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire, și al grăirii îndesert, nu mi-l da mie; iar duhul curățeniei și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei dăruiește-l mie slugii tale; așa, Doamne Impărate, dăruiește-mi mie să văd greșalele mele și să nu osândesc pe fratele meu; că bine ești cuvântat în vecii vecilor. Amin“.

(Sfârșit)

† Eugenia Tordășianu

O boală nemiloasă, care an de an seceră mii de vieți fără a se putea cineva împotrivi, a răpus în aceste zile stăpânite încă de bucuria Nașterii Domnului, pe aceea care a fost Eugenia Tordășianu. O tristă fatalitate a făcut ca în timp ce în sufletele noastre plana încă deasupra peșterii din Vitfleem steaua ce indica locul mântuirii, ochii distinsei suferinde să se închidă tot mai mult, ca în a treia zi să rămână acoperemânt veșnic peste o lume în care a trăit 65 ani. Sufletul său a trecut dela noi în muzica colindului creștinesc, lăsând în urmă o fică nemângâială și o lume întreagă cari i-au apreciat viața plină de fapte frumoase. Căci în profesoara care acum patruzeci de ani și mai bine, își începea cariera la școala Asociației și pe care o continua, în România-mare, la liceul de fete, nu se ascundea numai o bună pedagogă ci și un suflet sensibil de româncă, din care a ieșit fapte neasemănătoare.

Societatea meseriașilor de care și-a legat o bună parte a vieții alături de soful său Victor Tordășianu, consilier arhiepiscopesc, va sta mărturie peste vremuri cu nenumărate dovezi. Mulți dintre membri ei vor avea în suflet chipul blajin al răposatei, care i-a sfătuit și i-a sprijinit cu banul său. Viața sa a fost o veșnică frământare pentru binele neamului. Astfel în 1895 a contribuit la înființarea școlii române de menaj; a fost sufletul tuturor expozițiilor de copii și agricultură din oraș și județ; a sprijinit ucenicii și ucenicele dela șate, ear în 1916 a organizat sub auspiciile Arhiepiscopiei orfelinatul pentru copiii săraci. După război a reprezentat femeile române din Ardeal la mai multe congrese din încredințarea Consiliului dirigent și a fost prima delegată a femeilor pentru consiliul comunal al Sibiului. A condus apoi 13 ani filiala Sibiu a Femeilor ortodoxe fiindu-i primă președintă. În această calitate activitatea sa trece peste puțința de-a fi inserată aici. O rodnică activitate culturală și caritabilă este viața sa în această societate. Ea a înființat cantina elevilor și ucenicilor sărace pe care o întreține această societate pe lângă liceul de fete. Suflet din sufletul său a împrăștiat în această viață celor neajutorati și lipsiți.

Cu Eugenia Tordășianu dispăre încă un suflet de elită al societății românești. De aceia, pe mormântul care va închide pentru vece trupul în care s'a sălășluit sufletul său, să lăsăm să cadă o lacrimă: să fie lacrima recunoștinții noastre pentru viața în nobile fapte a aceleia care a plecat dela noi.

Odihnească cu dreptii!

Pr. B.

Sărbătorile legale

— Tabloul întocmit de Președinția consiliului de miniștri —

Președinția consiliului de miniștri a întocmit un tablou de sărbătorile legale, în timpul cărora autoritățile publice și cursurile școlii vor fi suspendate, conform statutului funcționarilor publici și altor legi.

Pentru zilele de 1 Mai și 1 Decembrie se vor lua avizul ministerului educației naționale de fiecare dată, și anume: dacă se suspendă sau nu cursurile școlare.

Iată sărbătorile legale: 1 Ianuar, Sf. Vasile (Anul nou); 6 Ianuar, Botezul Domnului (Boboteaza); 7 Ianuar, Sf. Ion Botezătorul; 24 Ianuar, Unirea Principatelor și a tuturor românilor; 2 Februar, Întâmpinarea Domnului; 25 Martie, Buna Vestire; 5 zile de Paști; 1 Mai, serbări câmpenești studențești; 23 April, Sf. Gheorghe; Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor (40 zile după Paști); 2 zile Sf. Treime; 10 Mai, Proclamația independenței; 21 Mai, Sf. Constantin și Elena; 8 Iunie, Restaurarea; 29 Iunie, Sf. Petru și Pavel; 15 August, Adormirea Maicii Domnului; 8 Septembrie, Nașterea

Maicii Domnului; 14 Septembrie, Înălțarea Sf. Cruci; 16 Octombrie, Ziua nașterii M. Sale Regelui Carol II; 26 Octombrie, Sf. Dumitru; 8 Noembrie, Sf. Mihail și Gavril; 21 Noembrie, Intrarea în Biserică; 1 Decembrie, Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă; 6 Decembrie, Sf. Nicolae; 4 zile de Crăciun, și toate zilele de Duminică.

În sfârșit, în plin regim național și creștin. — Mai repede de cât ne așteptam la conducerea țării s'a instaurat un regim a cărei deviză este: **Hristos, Regele, Națiunea.**

Regimurile cu tendințe materialiste și ateiste, sau indiferente față de valorile spirituale ale neamului românesc, și-au trăit traiul.

România s'a regăsit pe sine. A intrat pe linia destinului ei organic. Așteptăm pentru neam vremuri de mărire și strălucire, acum când e descătușat și scăpat de idealurile de import ale laicismului apusean.

A. C. Cuza luptătorul de decenii pentru România a Românilor, pentru România creștină, este în sfârșit la cârma țării, în situația care-i permite să realizeze chipul frumos și pur al României pentru care a militat. Alături de el, Octavian Goga, poetul transfigurării noastre naționale, poate să coboare frumusețile poeziei sale în realitate.

Guvernul a început bine: prima lui măsură a fost desființarea ziarelor jidovești «Dimineața», «Lupta» și «Adevărul», canalele prin care se scurgeau în sufletele naive românești toate murdăriile și ideile distructive de neam și lege.

E necesar ca guvernul să se țină pe această linie a actelor de curaj în favorul restabilirii echilibrului spiritual și economic al vieții românești.

Numai actele de curaj îi vor da putere și rădăcini în lumea românească.

Vom avea de altfel ocazia să revenim, indicându-i și noi câteva rane pe sufletul românesc, cari cer bisturiul energic al unui guvern care în sfârșit credem că știe ce vrea și vrea numai bine.

INFORMAȚIUNI

De anul nou 1938 adresăm abonaților, colaboratorilor și tuturor cetitorilor acestui ziar cele mai calde doriri de bine, și pace, și multă sănătate.

Slujba de înmormântare a regretei profesoare Eugenia Tordășianu s'a săvârșit Joi, în 30 Decembrie, în catedrala ortodoxă. După slujbă au vorbit evocând personalitatea și meritele dispărutei: Prof. Em. Cioran, dna Smighelschi directoarea liceului de fete „Domnița Ileana” în numele liceului la care a funcționat răposata, dna Elvira Cioran în numele Societății ortodoxe a femeilor române, prof. Ghighiniță în numele profesorilor secundari.

† **Marla Ștefănescu.** În 23 Dec. 1937, a încetat din viață în București, vrednica directoară a liceului „Domnița Ileana” din Sibiu. Răposata a fost o femeie de suflet și a dezvoltat o frumoasă activitate școlară și socială în orașul nostru. Toți cei cari au cunoscut-o regretă mult încetarea din viață, iar școala și societățile feminine românești din Sibiu pierd o devotață slujitoare. Dumnezeu s'o odihnească cu dreptii!

Act de mulțămire. Consiliul parohial ortodox român din Cornățel, județul Sibiu, aduce vii mulțămiri celor cari au binevoit să doneze pe seama sfintei noastre biserici următoarele: 1. Prefectura județului Sibiu, prin bunăvoința dlui prefect N. Regman, 15.000 lei. — 2. Dl C. Lipovanu șeful siguranței Brașov și soția sa Livia născ. Căliman, una icoană care reprezintă hramul bisericii „Intrarea în biserică”, una candelă de argint, un potir de aur și argint, una linguriță de aur, în valoare de 10.000 lei. — 3. † I. Aron, inv. pensionat din Brașov, un rând de vesmint

bisericești în valoare de 4500 lei și în numerar 1000 lei. — 4. Dna V. Florea, soția preotului, cusături în valoare de 3500 lei. — 5. Preotul M. Florea 2000 lei. — 6. Dl Dr. N. Căliman medic în Brașov 1000 lei. — 7. Reuniunea de femei ortodoxe române din Cornățel 1200 lei. — 8. Dna Maria Măhăra, dir. oficiului postal, una față de masă în valoare de 1500 lei. — 9. Văd. L. Nistor, Cornățel, 2 icoane în valoare de 1000 lei. — 10. Dl P. Danciu, inv. pens. Țânțari, 200 lei. — 11. Dl T. Căliman 100 lei. — 12. Junele D. Nețsa 340 lei. — Pentru darurile amintite și izvorâte din adânc simț de evlavie față de Casa Domnului, ne îndreptăm cu sufletele către acela, care a încălzit inima donatorilor spre preamărirea lui Dumnezeu și întărirea sfintei Sale Biserici, — rugându-L să le dăruiască deplină sănătate la mulți ani, iar pe decedatul inv. pens. I. Aron, Dumnezeu să-l odihnească. — Pr. M. Florea.

Monetele de argint de 100 Lei mai pot fi schimbate până la 28 Februar 1938, la Monetăria Națională (București, strada Fabrica de Chibrituri 22). Se constată, de altfel, că falsificarea, de care s'a vorbit, este extrem de redusă.

Indurareți: Miorica și generalul Ion I. Pleniceanu fiică și ginere, Georgică nepot, anunță pe toți acei cari au cunoscut-o, apreciat-o și pe toți colaboratorii săi, încetarea din viață a scumpei lor

Eugenia V. Tordășianu
născută lovescu

fostă profesoară, fostă președintă a societății ortodoxe naționale a femeilor române filiala Sibiu, fostă membră a mai multor societăți culturale, naționale și de binefacere românești, în cadrul cărora societăți a dezvoltat o activitate laborioasă timp de peste 40 ani.

Trecerea din viață a avut loc Marți în 28 Decembrie 1937, ora 3, fiind în vârstă de 65 ani.

Serviciul religios a avut loc în catedrala ortodoxă română Joi, ora 2'30 p. m., de unde rămășițele pământești au fost conduse la cimitirul central din Sibiu.

Odihnească-se în pace!

Anunțuri individuale nu s'au făcut

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Sâmbăta, în 1 Ianuar 1938 (Anul nou), va predica părintele Z. Oancea; ear Duminică, în 2 Ianuar 1938, va predica părintele diacon Grigorie T. Marcu.

Răscumpărare de felicitări. Dl Dr. IOAN DORDEA avocat Sibiu, a dăruit la „Mila creștină” 500 lei, pentru răscumpărarea felicitărilor de peste întreg anul.

Dela „Reuniunea meseriașilor români din Sibiu. Din tristul prilej al trecerii din viață a răposatei Eugenia Tordășianu, Comitetul Reuniunii în ședința din 29 I. c. a exprimat condoleanțe prin ridicare și a hotărât să doneze 1000 Lei fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru ajutorarea fetelor sărace, în loc de cunună cu flori pleritoare pe cosciugul decedatei. Comitetul.

CARTI ȘI REVISTE

Câteva cuvinte actuale despre sfânta Biserică, predică ocazională: 2 August 1937, de iconom stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, consilier referent eparhial Arad. — Brad, 1937. Tiparul tipografiei „Moșilor”. Prețul? Broșura, apărută în vremea desbinărilor din sânul creștinătății și a încercărilor de apropiere între confesiuni, s'a tipărit ca a doua publicație în seria îngrijită de Oficiul protopopiatului ortodox român al Zarandului. Merită întreg sprijinul bunilor cetitori din Zarand și de aiurea.

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, apare lunar, sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Redactor: prof. Grigorie T. Marcu — Numărul pe Ianuar 1938 cuprinde: Diacon Grigorie T. Marcu:

Sus să avem inimile! Prof. univ. Coriolan Petranu: O necesitate: învățământul istoriei artei creștine la Academiile teologice. Preot Aurel Radu: Problema sinuciderii. Icon. Stavr. Lt. Col. I. Dăncilă: Alte vremuri, aceiași oameni. Preot I. Constantinescu: Artă și morală. Prot. Gh. Maior: Spre alt duh în învățământul nostru religios din școala primară. Preot Mihail Neagu: Predică de Anul nou. Pr. Ilarion V. Felea: Atitudini: Muncitorimea în statul etnocratic. Grigorie T. Marcu, S. C., Pr. II. V. Felea și T. Bodogae: Mișcarea literară: Predicile despre statui. Demisia din preoție. Alegerea ierarhilor în Biserica ortodoxă, Anuarul Academiei teologice din Cluj 1935—1937. Fabiola sau biserica din catacombe. Gr. T. Marcu: Cronică: Intrarea studenților dela Universitatea din Cluj în FOR. Comemorarea patronului Academiei teologice „Andreiane”. Sărbătorirea zilei de 1 Decembrie la Sibiu. Adunarea eparhială a episcopiei Maramurășului. Grigorie T. Marcu: Note și informații.

Prohodul Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, revăzut după textul grecesc și pus pe note orientale și lineare, de I. Mihălcescu și Gh. Popescu-Zimnicea, prof., București, 1935. Tip. „Ep. Vartolomeu”, Râmnicul-Vâlci. — Broșură de 48 p. Lei 18.

Arhieriei vicari în Biserica ortodoxă română. Vicarii Arhiepiscopiei Bucureștilor mitropoliei Ungro-Vlahiei și Patriarhiei române, de Arhierul Dr. Veniamin Pocitan-Ploesteanu. București, 1937. Tip. Semin. monahal Cernica Ilfov, 52 p. Lei 30.

Lucrarea P. S. Sale arhierului vicar Dr. Veniamin Pocitan-Ploesteanu este un bun și prețios început în domeniul cercetărilor, privitoare la munca și străduințele arhierilor vicari ai sfintei Biserici ortodoxe române.

Elogiul satului românesc, discurs de recepție, rostit la 5 Iunie 1937 în ședința solemnă a Academiei Române de L. Blaga, cu răspunsul dlui prof. I. Petrovici. Ed. Acad. Rom. București, 1937. Pag. 28. Lei 20.

Institutul de credit fonciar din Sibiu

Se aduce la cunoștința generală, că consiliul de administrație în ședința din 15 Decembrie 1937 a hotărât să plătească creditorilor cuprinși în aranjamentul conf. art. 52 din legea conversiunii a șasea rată în mărime de 4%, cu începere dela 10 Ianuar 1937.

Institutul de credit fonciar din Sibiu

[21] 1—1

Nr. 410—1937

[72] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Varmaga, în protopopiatul Deva, să publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu trei încăperi, în stare bună și toate dependențele economice, apoi grădina cu pomi în mărime de 1 jug.

3. Opt [8] jugăre sesiune parohială fănaț, 1 jug. arător, 1/2 jug. livadă și folosirea cimitirului.

4. Birul preotesc [adău] în bucate dela 160 fam. câte o măsură de 30 lit. porumb sfărmat sau prețul de piață.

5. Stola obișnuită în protopopiat.
6. Lemne de foc 15 metri [lungime 2 metri] în pădurea comunală.

Reflecții la acest post vor înainta petiția de concurs și actele necesare împreună cu autorizarea Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc de a putea concura, subsemnatului oficiu protopopesc și cu avizul oficiului protopopesc să vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Deva la 7 Decembrie 1937.
Oficiul protopopesc al tractului Deva.
Prot. Iosif Morariu
adm. protopresbital.